

Gyáltól Felsőpakonyig

Gyál három általános iskolája közül az Ady Endre-iskola a legnépesebb, 520 gyerek vár az ideai becsengetésre. Kovács Istvánné igazgató szerint az intézmény felkészült az új tanévre, egyedül a tankönyvek beérkezése nem teljes, három nappal a kezdés előtt a megrendelt mennyiségnek csak a kétharmada érkezett meg a lerakatoktól. A többit szeptember 10-éig ígérték, vagyis egyes tantárgyak oktatásához több mint egy hétig nem lesz könyv.

A demográfia alakulásáról megtudtuk, hosszú évek óta jelentős javulás tapasztalható. Első esetben indítanak három első osztályt húsz-húsz gyerekkel, az eddigi két osztály helyett. Az ifjúsági tagozat iránt is nőtt az érdeklődés, 90-ben iratkoztak be, olyanok, akik valamilyen okból kifolyólag nem végeztek el a nyolc osztályt időben.

Arra a kérdésre, hogy milyen „újdonság” várja a tanulókat a becsengetéskor, az igazgató arca felderült. A tanérvnyitás napján adják át az új sportpályát, mely röplabdára, kosárlabdára és miniteniszre alkalmas. Ez a beruházás 120 ezer forintba került, melyhez a pénz a Nemzeti Ifjúsági Sport, Egészséges Életmódot Alapítványtól kapták pályázat útján.

Az iskolánál nincs pedagógushány, még a nyelvtanári állások is be vannak töltve. A tanulók az angol és német nyelv közt választhatnak már az első osztálytól.

A tankönyvszegély több csatornán is érkezik. Az önkormányzat a rászorultság arányában 2000 forintot folyósít egy-egy gyereknek, amit az iskola költségvetéséből pótolnak még 30 ezer forinttal. A szaktárca 90, a megyei önkormányzat 80 ezret adott, plusz 40 ezret a könyvtár bővítésére. A pénz egy részét a nyelvtanítás korszerűsítésére fordítják, kazettákat, diafilmeket és szemléltető anyagot vásárolnak belőle. Ugyanez vonatkozik a biológia oktatására és az olvasás ösztönzésére kapott 80 ezer, valamint a Pro Patria országos pályázaton nyert 40 ezer forintra.

Alsónémediben

A Széchenyi István-iskolában igazi „fel fordulás” fogadja a váratlanul érkező vendéget, a bejárat előtt szállítókoscsik, bent a folyosón bútorokat cipelő munkások. A rendezkedést Zsin Géza igazgató és Mayer Istvánné igazgatóhelyettes irányítják, s csak két szállítmány érkezése közt tudunk néhány szót váltani.

— Végre jelentős változás történt az iskolában, elkészült a tetőtér beépítése. Az intézet nagyon rossz sablon alapján épült meg 1970-ben, már akkor kevésnek bizonyult a tanteremek száma, s az infrastruktúrája sem volt a legfényesebb. A tetőtér beépítésével 400 négyzetméterrel nőtt az alapterület, és hét tantermet nyertünk. Külön szót érdemel a bútorzat, köztük a legkorszerűbbnek számító japán típusú krépatormentes táblák. Kaptunk négy tv-készüléket és hozzá videójeleztetőt. Ezeket a nyelvtanításra és szemléltetésre használjuk. A beruházás

sokról szólva csak annyit: minden elismerésünk az önkormányzaté. Összesen 25 millió forintot áldoztak ránk, ami példátlan az iskolánk történetében.

Némediben 460 iskolás gyerek van, közülük 60 első osztályos. A folyamatosan érkező tankönyveket szeptember 6-án osztják szét, az elsőököknek az önkormányzat fedezi a könyvek teljes ellenértékét. A többiek rászorultság alapján átlag 1500 forint támogatást kapnak.

Az iskola és egyházak jó kapcsolatát jelzi a hittanórákra beiskolázottak száma, a gyerekek 70 százaléka kíván élni ezzel a lehetőséggel, melyet az iskola vezetése is maximálisan támogat.

Az ócsai Halászy Károly Általános Iskola a térség talán legnagyobb létszámú tanintézménye. Sajnos nem egy helyen, hanem elszórtan működik, ami sok gondot okoz a tantestületnek. **Morvai Lajos** igazgató szerint az volna a jó, ha legalább két iskolája lenne a községnek. Már csak azért is, mert ezáltal kialakulna egy egészséges versenyszellem, úgy a tanárok, mint a tanulók közt. Az egyház részéről történt próbálkozás, hogy az egyik volt egyházi iskolát visszszakajják, de ezt a kérését egyelőre, objektív okokra hivatkozva, az önkormányzat nem tudta teljesíteni.

Ócsán 860 általános iskolás vár a becsengetésre, ebből 104 az első osztályos.

— Öt osztállyal indulunk, átlag húsz fővel. Egy osztályban — kísérleti jelleggel — azok fognak tanulni, akik valamilyen ok miatt nehezen illeszkednek bele a közösségi életbe. A szülők véleménye nem volt egységes ebben a kérdésben, de sikerült velük megérteni, hogy ez az egy évre szóló elkülönítés a gyerekek érdekében szolgálja. Meggyőződésünk, hogy hatványozott tördés mellett ezek a tanulók utolérják a társaikat, s jövőre felzárkóznak a többi osztályhoz.

A községben komoly beruházások vannak folyamatban, ami erősen megterheli az önkormányzat ideai költségvetését. Mindemellett átvállalták az első osztályosok tankönyvköltségét, a többi gyerek pedig átlag 450 forintos támogatást kap a szociális differenciálódás elvének alapján. Könyvtárfejlesztésre 120 ezer forintot kaptak, ami lehetővé teszi a selejtezt, ez a témájukat tekintve ráfér a könyvekre.

— Véleményem szerint nem lehet okunk a panaszra, az oly sokat bírált szociális támogatás a mi iskolánkban érezhetően működik, az önkormányzat mindenkor kiemelt helyen foglalkozik ezzel a kérdéssel — mondotta Morvai Lajos igazgató.

Felsőpakony

kis község, következésképp a beiskolázottak száma is kevés, 240 gyerek iratkozott be az 1993/94-es tanévre. **Biki Mária** igazgató jelentős lépésnek tekintti, hogy az iskola felvállalta az enyhén értelmi fogyatékosok oktatását is, egy összevont osztályban 11 gyerekkel foglalkoznak az erre felkészült pedagógusok. Mindezt olyan tapintattal

oldják meg, hogy ne sértse a szülők önértékét, és a gyerekek se érezzék a megkülönböztetést.

Az igényelt tankönyvek kétharmada érkezett meg, ennek ellenértékét az első, második és speciális osztályok részére az iskola költségvetéséből térítik 50 ezer forint értékben, és az önkormányzat is hozzájárult 20 ezer forinttal. A beiskolázási segélyről — a III—VIII. osztályok tanulói — a napokban dönt a képviselő-testület.

— Az iskola támogatására előirányzott összeget jelentősen megnyírálta egy előre nem látható kiadás, az elmúlt

télen cserére szorult a kazánkunk. Csupán ez elvitt félmillió forintot. A tetőfelújítás sem lehetett tovább halogatni, erre egymillió forintot fizetünk ki. Festésre 350 ezer, vízvezetékcsere 200 ezer forint lett áttulva a községi költségvetésből.

— Ami viszont gond: rövidesen nyugdíjba megy a német nyelv tanára, s bár többször is meghirdettük a helyét, mindeddig nem volt jelentkező. Négyezer állás nélküli pedagógusról beszélnek. Csak tudnám, hol vannak ezek a kollégák? — kesereg az igazgatónő.

Gödöllő és térsége

Gödöllőn az önkormányzat legnagyobb „ágazata” az oktatás. A városházán — mint eddig is tették — alaposan készülnek a közalkalmazotti törvényből az önkormányzatra háruló további feladatok végrehajtására. Felmérték az intézmények létszám- és bérhelyzetét, s meghatározták a teendőket.

Az önkormányzati iskolákban öt év alatt több mint létszáz tanulóval csökkent a létszám, a pedagógusok száma viszont nem változott. A város azonban „állja a sarat” és az oktatási intézmények működése — a jól tervezett költségvetésnek köszönhetően — az év végéig zavartalan lesz.

A második tanévét kezdő **református líceum** és a **premontrei gimnázium** mellett szeptemberben a harmadik (8 osztályos) egyházi iskola is megnyitja kapuját. A **Szent Imre Katolikus Általános Iskola** a helyi római katolikus egyházközség kezdeményezésére jött létre. Az **Erkel-iskola** régi épületében — melyet fokozatosan kap vissza eredeti tulajdonosa — két első és két második osztály 89 kisdíákja ül a padokba. Többségük gödöllői. A szülők tandíjat fizetnek. A gyerekek étkeztetéséről a működtető egyházközség kérésére, az önkormányzat Kalória elnevezésű szervezete gondoskodik.

Kerepestarcsán

Az iskolakezdetés nem hoz semmiféle újdonságot. Ez alapvetően jól jelent — magyarázta **Gerencsér József** alpolgármester, az önkormányzat oktatási bizottságának elnöke. — A hivatal minden erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy Kerepestarcsa közintézményei zökkenőmentesen működjenek. Ezen belül is kiemelt figyelmet fordítanak oktatási-nevelési létesítményeikre.

Kerepestarcsán három általános iskola van. Ezenkívül itt található a **Flór Ferenc Kórház Egészségügyi Szakköznevelőiskola** is. Az 1993—94-es tanévre mind a három alapfokú létesítményben adottak a tanévkezdéshez nélkülözhetetlen személyi és tárgyi feltételek. A legutóbbi önkormányzati oktatási bizottsági ülésen azokat a részletkérdéseket is megvitaták az illetékesek, melyek egyes elemek tanévkezdését teszik még gördülékenyebbé. Itt került szóba, hogy mihamarabb **tornatermet igényelne a 2. számú iskola**. Az önkormányzat vállalta, hogy körültekintően eljár annak érdekében, honnan teremthetné elő a

testnevelési célt szolgáló létesítmény megépítéséhez szükséges 30 millió forintot.

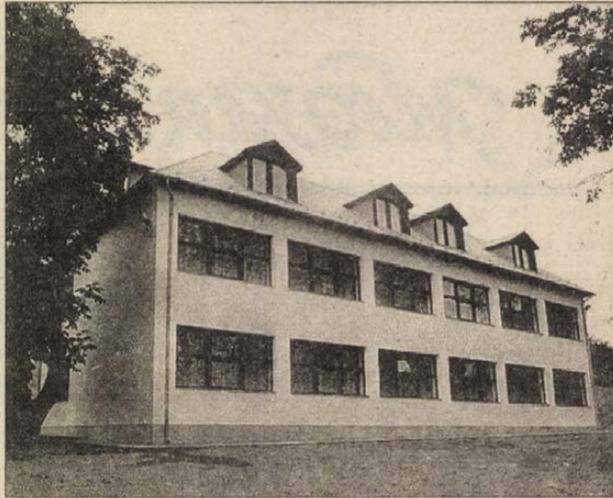
— Ha már a tornaóráknál tartunk — mondja az alpolgármester — szeretném kihangsúlyozni, milyen kivételes lehetőséget nyújt a kerepestarcsai diákoknak a településünkön lévő **fedett uszoda**. Itt minden helybéli tanulóknak biztosítjuk, hogy **ingyvenesen megtanulhat úszni**. Ennek érdekében az önkormányzat évenként mintegy 10 millió forinttal járul hozzá az uszoda fenntartásához.

Az iskolakezdetés előtt csaknem veszélybe került a helyi, szilasligei általános iskola tizenegyhány első osztályosának sorsa. A közoktatási törvény ugyanis 20 főben állapította meg az osztályindításhoz szükséges létszámot. A helyi önkormányzat illetékes bizottsága azonban úgy döntött, hogy — kikerülve a gyerekek szállíttatásának anyagi és fizikai terheit — inkább helyben, Szilasligeen tanítsák a legkisebbeket. Ott ennek a kis csoportnak az oktatása nem jár különkiadással.

Egy másik kis csoport tanéve azonban még mindig kérdéses Kerepestarcsán. Nem tudni ugyanis, hogy vállalja-e a 3. Számú Általános Iskola a tavalyi első — kiegészítő — osztályba járt nyolc kicsinyének további előkészítő foglalkozását. Az önkormányzat a helyi iskolát bízta meg azzal, hogy gazdálkodja ki a gyerekek oktatásához, neveléséhez szükséges többletpénzt. Ellentétben az oktatási bizottság azt javasolta a „Forfa”-iskolának, hogy az 1993—94-es tanévben ne indítson három, hanem csak kettő első osztályt.

A közoktatási törvény szelleme már igen, de szó szerinti paragrafusai még nem váltak mindennapi programmá Kerepestarcsán. Így még csak gondolkodnak e helyen azon, mihez kezdzenek majd azokkal a gyerekekkel, akik — a három elemiből — sikertelen felvételi után, a nyolc osztály végzetével nem kerülnek valamilyen középfokú oktatási intézménybe. Az illetékes bizottság ehhez is várja a minisztérium útmutatását.

Isaszegen már alig várják a jövő hét elejét: ekkor adják át ugyanis a **Klapka György Általános Iskola** új konyháját. A régóta várt létesítményből az iskolaév alatt naponta 500 gyereket szolgálunk ki. Amahogyan **Pacsné Tóth Vera** polgármester asszony mondja: ez a létesítmény a fentinel sokkal többre is ké-

Vácszentlászlón újabb nyolc tanteremmel bővítették az általános iskolát. Mára már kívül-belül egy korszerű oktatási intézményt hoztak létre. Régi hagyomány már Vácszentlászlón, hogy a tanulók könyveit és füzeteit az önkormányzat térítésmentesen adja a diákoknak *Hancsovski János felvétele*

pes. Gondolkoznak tehát azon Isaszegen, hogyan tudnák kihasználni ezt a kínáló plusz kapacitást.

A fenti örömhír mellett hasonlóan megnyugtató információ az is, hogy Isaszegen minden személyi és tárgyi feltétel készen várja a kisdíákokat, s a pedagógusokat az 1993—94-es tanév megkezdésére, melynek évnyitó ünnepe — a helyi általános iskola három létesítményében némi időlecsúszással — kedden délután lesz.

— Az iskolakezdetés minden családban kiemelkedő anyagi áldozattal jár — mondja a polgármester asszony. — Ezért döntött úgy az önkormányzat, hogy — **anyagi körülményektől függetlenül, gyermekenként minden családnak 500-500 forint segélyt utalnak ki.**

Pécelen szinte az egész iskolarendszer átalakul. A gyökereknél is tekinthető változások egyaránt érintik az elemi szintű és a középfokú képzést is. Az egyik leglényegesebb változás, hogy a **Jézus Szíve Népléányai Általános Iskola**, **egyelőre évfolyamonként egy-egy osztállyal**. Hasonlóan nagy horderejűnek tekinthető, hogy — hosszú szakmai és olykor politikai színezetű vita eredményeképpen — egyesítendő működés után **megszűnt az 1992—93-as tanévben beindított hatosztályos gimnázium**. Ez a mindössze egy esztendő megélt létesítmény a változatlan formában működő és fennmaradó helyi **mezőgazdasági szakmunkásképző és szakköznevelőiskola** épületében nyert elhelyezést. Az ott tíz hónapig nevelő diákok többsége, 31-en (mindössze 1-2 tanuló híján) az 1993—94-es évet már a nagy hírű **Ráday Pál Gimnáziumban** tölti: **Ez alakul át ugyanis idén-től hatosztályos gimnáziummá.**

Zelei László igazgatóhelyettes elmondta, minden tárgyi és személyi feltétel adott ahhoz, hogy szeptemberben hat osztályban megindíthassák a gimnáziumi képzést.

— Azok a gyerekek, akik a mezőgazdaságban tavaly helyet kaptak hatosztályosba jártak, most másodikosok lesznek nálunk — magyarázza az igazgatóhelyettes. — Ezenkívül **két új első osztály** is sikerül indítani szeptemberben: ezek — a hiányzó anyagi források miatt elmaradt épületbővítés követ-

kezében — a két péceli általános iskola épületében tanulják majd a hatosztályos gimnáziumok számára előírt tantervet. Azért, hogy valóban gondtalan legyen ez az új képzési forma, két új tanárt is felvette a Rádayba: **egy technika szakos és egy nyelv szakos kolléga segíti majd az új típusú képzést.**

Vecsésen a legnagyobb hír az iskolakezdetés megelőző napokban, hogy **elkészült a várva várt új iskola**. Legalábbis annak az első építési ütem szerinti, 400 gyerek befogadására alkalmas szárnya várja szeptember elsejétől a diákokat. Ők a jelenlegi falusi iskola alsósai. Ami a felsősöket illeti, nekik még várniuk kell egy esztendő arra, hogy az építési ütem második szakaszának tervei — a most átadott épületrésznel mintegy háromszor nagyobb iskolaszárny — is megvalósuljanak. Ha ez az új iskola elkészül — mondják a tervezők — **ez lesz a település legnagyobb elemije**. A változást az 1. számú helyi általánosban nemcsak az jelenti 1993 szeptemberében, hogy végre nem kell a legkisebbeknek a szétosztott épületekből álló iskolában ingáznia, hanem az is, hogy — bár csak ideiglenesen, s csak egy esztendőre — **új igazgató áll az intézmény élén**. A korábbi igazgató mandátuma ugyanis 1993 augusztusában lejárt, s az önkormányzat — leginkább arra hivatkozva, hogy nemzeti-ségi iskola révén, szakirányú végzettséggel rendelkező vezető tanárra van szükség az elemiben — nem fogadta el **Örvös Józsefné** pályázatát. S mivel más, érvényes, hasznosítható pályamű nem érkezett a hivatalba, átmeneti megoldásként a helyi általános iskola és gimnázium igazgatónőjét, **Csik Józsefnét** kérték fel az 1. számú elemi irányítására.

A vecsésiek egy emberként büszkék az új épületekre. Különösen azzal dicsekednek el az arra látogatóknak, hogy olyan tornacsarnok épült az új iskolában, mely méreteit tekintve nemzeti-közi kézi-, kosárlabdameccsek és ökölvívó versenyek lebonyolítására is alkalmas. Abban is bíznak a helybeliek, hogy kihasználva a fővároshoz való közelségüket, mind több országos, illetve budapesti sportrendezvényt tudnak majd kicsalogatni a szép, új elemi iskolájuk tornatermébe.